

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814205027
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8814205027.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu N. C. A., s.r.o., O. 5, XXX XX K., T. XX XXX XXX, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO 36 613 843 proti žalovanej B. Y., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX A. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Občianskej združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO 42 362 962, zast. JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 290,85 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 13C 308/2014-62 zo dňa 02.12.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 34,8 eur s úrokom z omeškania v sume 0,39 eur a ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 34,8 eur od 21.8.2011 do zaplatenia a to v mesačných splátkach po 20 eur, ktoré splátky sú splatné vždy do 30.dňa v mesiaci na adresu žalobcu pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku žaloby zamietol, žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalobcu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 0 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že bol povinný prihliadať z úradnej moci na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok. Nepremľčanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky spätne od podania žaloby, teda splátky splatné po 9.6.2011. Žaloba bola podaná 9.6.2014 a keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20.dňu v mesiaci, nepremľčanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné od 20.6.2011, teda dve splátky z 15.tich splátok, ktoré si žalobca v žalobe uplatnil. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa OZ a nie štvorročnej premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka, túto vysvetlil tým, že dualistický systém záväzkového práva funguje v slovenskom právnom poriadku dlhodobo, avšak niet dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie spotrebiteľskej veci, ktorá je typickou občianskoprávnou vecou má dopadať právna úprava podľa Obchodného zákonníka. V zásade medzi účastníkmi občianskoprávného súkromného práva je výhodnejšia úprava podľa OZ. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie 290,85 eur, ktoré pozostávali z 15-tich splátok, úrok z omeškania v sume 15,21 eur a ročný úrok z omeškania od 21.8.2011 do zaplatenia. Pokiaľ išlo o úrokovú sadzbu poskytnutého úveru vo výške 18,4 % ročne, toto takisto ex offo podrobil súdnej kontrole. Súd prvého stupňa však zistil, že v podobných úveroch v

bankách v čase, kedy bol poskytnutý spotrebiteľský úver splatný od 1 do 5 rokov činil úrok z úvere 13,2%. Vzhľadom na vyššie uvedené považoval výšku dohodnutého úroku za primeranú. Súčasťou dojednej výšky splátky bol aj poplatok za správu úveru 1,99 eur mesačne. Splátka istiny a úroku z úveru po odpočítaní poplatku z správu úvere v sume 1,99 eur predstavoval sumu 17,40 eur. Žalobca si uplatnil 15 splátok, nepremiľčané boli 2 splátky každá vo výške 17,4 eur, spolu teda 34,80 eur. Vo zvyšku žalobu zamietol. Pokiaľ išlo o úrok z omeškania, žalobca si uplatnil kapitalizovaný úrok zo splátok splatných od 21.6.2010 do 20.8.2011, t.j. 14 x 19,39 pri výške úroku z omeškania 9% ročne. Keďže súd nepriznal žalobcovi nárok na čas premlčaných splátok a poplatku za správu úveru, z ktorej bol tiež z tejto sumy úrok z omeškania vypočítaný, priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania v sume 0,39 eur za obdobie od 21.6.2010 do 20.8.2011. V tejto časti tiež žalobu zamietol. Výška žalobcom uplatňovaného úroku z úveru bola v súlade s Občianskym zákonníkom. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania len zo sumy 34,80 eur, čo je za dva dni premlčané splátky, a to aj z nepriznaním poplatku za správu úveru v týchto splátkach, ako už vyššie bolo odôvodnené rozsudkom súdu prvého stupňa s tým, že tento úrok priznal od 21.8.2011 až do zaplatenia. Vo zvyšku úrok z omeškania zo sumy, ktorá predstavovala; poplatky za správu úveru bolo žaloba zamietnutá.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. §142 ods. 2 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Podal odvolanie v časti, v ktorej bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá. Proti uvedenému rozhodnutiu, v časti v ktorej súd zamietol jeho návrh (256,05 € s príslušenstvom) podal v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Záväzkové vzťahy, ktoré vznikli zo zmluvy o úvere, sa bez ohľadom na povahu účastníkov spravujú záväzkovou časťou Obchodného zákonníka. Preto aj záväzkové vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení záväzku z úverovej zmluvy, sa spravujú Obchodným zákonníkom (§261 ods. 4 Obchodného zákonníka). Žalobca zároveň poukazuje aj na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013: „Hlavným záväzkovým vzťahom, z ktorého žalobca vyvodzuje svoj nárok je v danom prípade zmluva o úvere, ktorú sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Aj právny vzťah medzi žalobcom ako ručiteľom a žalovaným ako dlžníkom bolo preto potrebné posúdiť podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Následne aj na otázku premlčania žalobcom uplatneného nároku bolo treba aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Ak preto krajský súd záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným, včítane otázky premlčania, posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, aplikoval na vec nesprávny právny predpis.“ Vzhľadom na vyššie uvedené na daný prípad je nutné aplikovať ustanovenia OBZ. Žalobca zároveň podporne poukazuje na rozhodnutie Krajského súd v Prešove zo dňa 30.09.2014, sp. zn. 9Co/64/2013. Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 Občianskeho súdneho poriadku ho zmenil tak, že vyhovie návrhu žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku ho zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná ani vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a to bez nariadenia pojednávania s poukazom na ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvého stupňa dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto okolnostiach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premiľčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premiľčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premiľčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premiľčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premiľčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Otázka použitia úpravy týkajúcej sa premlčania nároku je zrejmá z mnohých rozhodnutí tak odvolacích súdov, ale aj Najvyššieho súdu SR (napr. 3MCdo 14/2014). S účinnosťou od 1.5.2014 orgán, ktorý rozhoduje o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj na premlčanie. Vzhľadom k tomu, že dohoda o úvere bola spotrebiteľskou zmluvou o úvere, ktorého splácanie bolo dohodnuté v splátkach tak ako sa uviedlo už v ustanovení § 103 OZ súd prvého stupňa správne postupoval tak, že preskúmal platnosť, zročnosť každej jednej splátky. Dospel aj k správne záveru, že táto lehota 3 rokov sa počíta od podania žaloby vo veci, čiže 9.6.2014 a späťne 3 roky, teda po 9.6.2011 bolo právo žalobcu nepremilčané. Zodpovedali tomu dve splátky, a preto súd prvého stupňa správne vec vyhodnotil. Konkurencia úpravy premlčacej doby v Občianskom zákonníku a Obchodnom zákonníku bola opakovane v spotrebiteľských zmluvách konštatovaná ako okolnosť, ktorú je potrebné vyhodnocovať v zásade v prospech slabšej strany, teda spotrebiteľa a je potrebné uplatňovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Na tejto judikatúre sa za posledné obdobie nič nezmenilo, preto je správny postup súdu prvého stupňa a odvolací súd tento ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Zároveň odvolací súd poukazuje aj na to, že správne súd prvého stupňa vypočítal aj kapitalizovaný úrok ako príslušenstvo pohľadávky už len z plátok, ktoré neboli premlčané a ktoré žalobcovi priznal a rovnako správne rozhodol o zamietnutí v prevyšuje časti žalobu aj o kapitalizovaný úrok, ale aj o úrok z omeškania nie vo výške ale zo sumy, ktorú v dôsledku v prevyšujúcej časti žaloby zamietnutej sa zmenila z uplatnenej 290,85 eur a priznanej sumy 34,8 eur. V tejto sume, ktorá predstavovala istiny bol priznaný aj úrok z omeškania. Aj táto časť v prevyšujúcej časti žaloba bola zamietnutá pokiaľ išlo o výšku istiny úroku z omeškania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1, teda v zmysle zásady úspechu, keďže žalobca nemal úspech v odvolacom konaní a žalovaná, ktorá úspech mala vrátane vedľajšieho účastníka, ktorý na jej strane vystupoval v konaní, tieto si ale náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili, preto odvolací súd žiadne nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.